

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZALLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZEREK ÉS KÁVEHAZI SEGEDÉK ÉRDEKEIT FELKAROLO SZAKKÖZLÖNY.

Vegyjenek havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Ég. sz. évre . . . 16 kor. Negyedre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 kor. Egyes szám ára . . . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5 óráig.

Mozgóképek.

Berlinben bezártak

két híres vendéglőt. Mindjárt itt állapítsuk meg, hogy mindkét vendéglő a szó legszorosabb értelmében luxusvendéglő volt. S ha ezt tudjuk: sokkal csendesebb szívvel és higgadtabb értelemmel mondhatunk egy-két mondatot a dolgról. Szomorú igazság, meztelen történelem, hogy — háboru van. Ma tehát valóban izgató igazságtalanság, ha tudja a berlini dolgozó és szenvedő tömeg, hogy van Berlinben a Kurfürstendamon és Charlottenburgban egy-egy vendéglő a Willy és a Betannan-féle, ahol mindent kaphat, éret és íhat a dusszágod ember, amit szeme, szája megkíván. Mi tisztességes vendéglősök, akik tulajdonképpen üzleteinkben a látófutó, dolgozó embereket polgári étellelmelemmel, polgári itallal oltjuk a szomját s a fáradt testnek és léleknek a szükséges kis szórakozást és pihenést nyújtjuk, természetesen tartjuk, ha az ilyen luxusvendéglőt bezáratja a hatóság. Arra ma igazán nincs szükség. Az ma izgató csak. Zárt reá, lakatot reá! De a polgári vendéglőkre meg aztán gonfoltion gondoskodó szeretettel a hatóság.

Tisztesség, becsület

mindenkinek, akiket illet. Tisztesség a rendőrségnek is, ha jobban, ha a közért fáradozik. Tisztesség és becsület néki, ha nem tirti az arábodék előtt az időpazarló, megbetegítő descordást, ha megoldja úgy ezt a dolgot, hogy ascordás nélkül is megkapja mindenki a maga kimérlt háborus poreitját; ha a piacokon rendet csinál és a vendéglős is kap maximális áron portékát, ételmelet. No, de az talán már mégis sok, hogy összeszedeti az összes vendéglők étlapjait azért, hogy azt felülvizsgálta egy különben igen derék rendőrtisztviselővel s ezen az alapon állapítsa meg, hogy mit keres, mit nem a vendéglőgazdós. Vendéglősök ipartársulata: ki a gátra! Tessék csak oda sietni a főkapitány urhoz, aki friss, modern ember! Tessék csak neki megmagyarázni, hogy — mit keres ma s min keres ma a vendéglős! Tessék csak felvilágosítani őt, hogy nem lesz Pest-Budán arra szükség, hogy ő zárossan be vendéglőt; bizony nem; bezár itt mindennap valaki egy-egy azelőtt virágzó vendéglőgazdót csak azért, mert a mai állapotok mellett nem tud megélni és fogyasztóinak, vendégeinek nem tud fogyasztativaló éltet és italt szerezni. Nemes Kun.

A bor...

Írta: Kisfogadós.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Sok kisfogadós társam nevében köszönöm a „Vendéglősök Lapja” tek. szerkesztőségének, hogy immár több, mint egy álló éve sürgeti a bor árának maxímálását. Felhívta erre a mi figyelmünket, ösztökélte testületeinket a megmozdulásra.

A lap lelkesége és buzgótsága jól esett nekünk. Hogy kézzel fogható eredménye eddigelé még nem volt, annak nem a lap, hanem mi magunk és mindig késlekedő, különben jóindulatu, de lassan mozduló vezetőkink az okai.

Most aztán odajutottunk, hogy a szüret küszöbén nem tudjuk, hányadán is állunk? Kerül-e bor a pincénkbe? Ha igen: milyen áron? Mert mindkét dolog igen fontos. Ha nincs borunk, a mai sörhiány mellett, nincs italunk semmi s bezárhatjuk üzleteinket. Ha nagyon drágán jutunk a borhoz, nekünk is drágán kell mérnünk. De ki issza akkor? Ki ad 2 koronát egy fröccsért? Pedig ehhez a 2 koronás árhoz jutunk, ha nem maxímálják a bor árát.

No, akkor is belakotolhatjuk vendéglőnket!

De ez megoldás-e? Szabad-e ennek így történni? Nem bünös dolog-e ez a kegyetlen helyzet? Megengedhető-e az, hogy a vendéglősök ügybaja-kinlódása úgy jusson megpihenéshez, hogy — bezárják egymás-

után fogadóikat? Szabad-e így megfojtani ezt a régi, tisztességes ipart? Lehet-e arra kényszeríteni ebben az országban ezer és ezer családot, hogy hibáján kívül, csak azért, mert a család feje vendéglős, tehát tisztán a családfő, a családfentartó foglalkozásáért szenvedjen, nélkülözzön, lassankint elpusztuljon; jobb napokban szerzett vagyonkáját felélje, szétmorzsolja, hogy aztán teljesen a nincstelenségbe zuhanjon? Megengedheti-e az állam, hogy sok ezer rendes polgára, adófizetője ily módon kevesebb legyen a nullánál, azaz az állam terhévé alakuljon át?

Pedig! ide jutunk mi kisfogadósok, ha nem segítenek rajtunk!

Nem tartom hihetőnek azt sem, hogy a bortermelők, akiknek mi voltunk évtizedeken át a legjobb vevői, akik velük együtt dolgoztunk, akikkel őt legcélszerűbben tudták értékesíteni, a fogyasztókhoz juttatni boraikat, annyira ellenünk forduljanak, hogy ők kívánják elpusztulásunkat.

Ez lehetetlen! Ez üzleti baklövés is volna erkölcsi tisztátalansága mellett!

Urak, mi vezetőkink, fogjatok már gyorsan hát össze; vegyétek kezetebe az intézkedés vasvesszőjét; álljatok tárgyaló, komoly megbeszélésbe hatóságokkal, kormánylyal, a bortermelők érdekeinek szószólóival, vezetőivel s ne hagyjátok elorsvadni a kisfogadósokat.

Tisztességes maxímális áron jusson időre bor kiürült pincénkbe!

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít Schwarcz Béla

(Tolna-mege)

borbizományos

Nagydorogh

Papirszalvéta

kávésok és vendéglősök részére (nagy étkező szalvétták) legolcsóbb minőségtől legfinomabbig

SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz.

A vasuti vendéglőkről.

Irta: Kiss István dr.

Am egész országban elterülő vasuti hálózat kulturális és gazdasági életünkben azt a szerepet viszi, amit az emberi szervezetben a vérkeringés.

A mai háborús viszonyok között még igen fontos stratégiai szerepet is tölt be a vasut, amikor a katonaságot, annak mindentelje felszerelését és ételmét szállítja.

E nagyfontosságú stratégiai szerepénél fogva tartozik ma a vasut felügyelete a hadvezetőség alá.

A vasutak személyforgalma a fel- és lezállásokról a pályaudvarokon bonyolul le.

Az állomások személyzetének, de különösen az elutazó és az állomásokon várakozó közönségnek ételmezését a pályaudvari vendéglők látják el.

Itt találunk ételmét és italt azok a külföldiek is, akik a vasuton utaznak, a minél fogva az idegenforgalomnak is fontos támogatói a vasuti vendéglők.

Az a külföldi vendég, aki a vasuti étteremben jó és olcsó ételmét kap, szívesen utazik nálunk és ha tőlünk hazájába érkezik, kellemesen gondolt vissza ránk.

A háború folyamán kiadott különféle rendeletek a vasuti vendéglőket érintik.

A sok rendelet közül a vasuti vendéglősökre sérelmes egy a hadügyminiszteri rendelet, amely a vasuton szabadságra utazó, valamint a rokkant és az üdülőből jövő legénységi állományú katonáknak eltiltja a vasuti éttermek látogatását.

Az állomások' katonai parancsnokságai ezen rendeletet szigorúan végre is hajtják akként, hogy szorongos katonai őrszemet állítanak az éttermek bejárataihoz s azok a legénységi

állományú katonáknak az oda való betérést megakadályozzák.

A mai háborús komoly időkben a hatóságok intézkedéseit lekicsinyelnünk nem szabad, mert ma minden ilyen intézkedés a hadviselés érdekeit, avagy gazdasági életünk biztosítását és és javítását célozza.

A vasuti vendéglőkre anyagilag sérelmes ezen hadügyminiszteri rendeletnek meg van mindenesetre az indoka, de mert ezen rendelkezés a vasuti vendéglők tulajdonosait anyagilag megkárosítja, emélfogva e rendelettel foglalkoznunk kell annál is inkább, mert hiszen az a katona, aki nem kaphat ételt és italt a pályaudvaron, átsetél a vasúthoz közel fekvő vendéglőbe s ott fogyasztja azt el, vagyis a katona könnyen segíthet magán, de mi! tegyen a vasuti vendéglős!

E rendelet bizonynyal abból a rendszeti szempontból adatott ki, hogy a pályaudvarokon, ahol katonai parancsnokságok s katonai őrszobák vannak, nem engedhető meg a katonáknak az italozás, a dózsolás.

Ez sértené a katonai parancsnokság dekorumát és az ottani komoly katonai szolgálat tekintélyét.

Ezt elismerjük!

De lehetne e bajon másként is segíteni, ami azután nem okozna a vasuti vendéglősöknek anyagi sérelmet.

Megoldhatónak tartjuk e kérdést úgy, hogy jelöljenek ki külön helyiséget a legénységi állományú átutazó katonáknak, ahol azok a legszükségesebb ételmét és italt elfogyaszthatnak és azután rögtön elhagynák a helyiséget.

E helyiségek rendjét azután ellenőriztetnék a pályaudvari katonai parancsnokságok.

Ha ezt így életbe léptetnék, nem érné annyi anyagi veszteség az ottani éttermek tulajdonosait.

Ha ez így van, akkor a vasut egyik legfontosabb és leghatalmasabb tényező ehhez.

A pályaudvari vendéglők pedig, mint a vasuti ételmezés ellátói a vasutat kulturális munkájában hathatósan támogatják, ezért kell az illetékes forumoknak arra is gondolniok, hogy a pályaudvari éttermek tulajdonosai károkat ne szenvedjenek!

Ezt a fontos üzletágunknál fogva méltán megérdemlik.

Mi van a borral?

Makszimális talán? — Borközpont? — Külföldre megy az új bor? — Mi lesz a magyar vendéglősökkel?

Napok óta a borral sokat foglalkoznak a lapok. A termelők érdekeit védő legtöbb lap álláspontja. Velünk s a fogyasztókkal ki se törődik sokat. Így is okolhatunk. A Budapesti Hírlap ezt írja pl.:

»Borkiviteli középont van alakulóban, amely egyes érdekes csoportok monopolisztikus törekvése óhajt érvényesülni. A szőlőgazdák széles rétege nem fogadja örömmel a tervet, mert a multból már megszokta, hogy a középpontosítások a beavatottaknak rejtett célokat biztosítanak, ellenben a beavatlanoknak kínálózó pénügyi előnyöket a közvetítő kereskedelem tartolja le. Most is efielétől tartanak, mert híre jár, hogy a bor kiviteli ára fejében egyes kiválasztott termelőknél 800—900 koronás árat szándékoznak megteríteni s a kiviteli érdekelttség így sem jár rosszul, mert a német borpiacon olyan árak várhatók, melyek fantasztikusak a mi viszonyainkhoz képest.

Már most tisztában kell lenni azzal, hogy ha a bor kiviteli ára aránytalanul nagy lesz, ennek nemcsak azért lesz ha-

Milliók éneke szerző a világon ahol nyomorúság van és szenvedés

Alkinek büne, azt a bestét
Isten haragja verje meg,
Bélpoklos lelkinél a testét
Még égetőbben tépje sebt!
Ajtót ne nyisson senki rája,
S ne kapjon egy ital vizet,
Éjféli órán rémek árnya
Legyen, ki értünk megfizet!
Es legyen éjféli minden óra,
Ami még hátra van neki,
Rezzenten össze minden szóra,
Mely utját hozzá megleli.

Es minden szó, amely reá hull,
Legyen tör, bomba és gyilkos,
S legjobban féljen önmagától,
Mig végörája ütni fog!
Egész házából ne maradjon
Csak két gerenda, s abba szeg,
S bitót neki abból faragjon,
Ki szívének legkedvesebb!
S mikor imára hajlik térde,
Nevetve akkor kösse fel,
S aki gyilkosnak mondja érte,
Száradjon az a nyelv is ell!
Mít kinok látomása gyötrött,

Maradjon nyitva két szeme,
S akárhol ásnak neki gödröt,
A föld ne legyen nyughelye.
Lelkét magába ne fogadja
Maga a kénkőves pokol,
Sátánhad kézről-kézre adja,
Mig utálatlól fuldokol.
A történelem, ha mesét mond,
Nevét magából köpje ki,
Avagy emléket a szemétdomb
Sarából építsen neki.
S kik lesznek előjövendő népek,
Rá mind szeggyenjelet tegyen,
S használják minden nemzedékek
E szó helgett, hogy: förtelem!

Móra Ferenc.

A nászutazás.

— A »Vendéglősök Lapja« eredeti tárcája. —
Irta: Gyöngyösy László.

Istenem, mikor itt a természet is olyan pompázó hegyeivel, völgyeivel, szebbnél-szebb tájképet mutat minden fordulónál, nem a hasznos bort, buzát, hanem a szépséget szórja mindkét kezével. Tehát mondom, sejtmes és illatos, régi ós nemek hölgyei és férfiai közé egy előkelő és kifogástalan gavallér, névszerint Dinka János került valamelyik szomszéd városból. Annji város van

itt a környéken, hogy két vármegyében sincs több. Itt még a falu is ósrégi nemes műveltől fogva szabad királyi város. Erdőszó volt itt is, városi erdőgondnoknak választották. Vereses, de sugár bajszu, löcslábu, de karcsu termete volt, aki vadászöltönyben és egyéb zöld-kék, fetlünő ruhában járt. Igen előkelően tudott pislogni kék szemével s kifogástalan nembánomsággal fizette ki a pezsgőt, ha nyakára rendelték, tréfából a fajdi uraságok.

Parasztos nyelven így mondják: a zsák megleli foltját, de így csak az alföldi jótevő György Lászlóné beszél s a földiak másképen seljpitnek, így: Az előkelő rokonek egymásra találak. Dinka hamarosan szemet vetett Hlimócsy Sárkára, aki szintén olyan előkelő karcsu termet, s pompásan öltözködő és finoman beszélő tudó kisasszony, mint a milyen gavallér a maga nemében Dinka ur. Anyja, apja idevaló volt, de állami hivatal váltott az öreg, amíg élt, pedig aligha volt rászorulva, mert valahol a lengyel határon havasa volt. Látni nem látta ugyan senki, mert nehéz odáig tekinteni, no de ki kételkednék benne?

Mikor az apjuk meghalt, anyjuk a szép Sárkával visszajött ebbe az urf városba, mert odalent az Alföldön csiszolatlan durva em-

tása a belső fogyasztásra, mert tekintélyes mennyiségű bort (hír szerint egymillió hektoliter) elvonnak a magyar fogyasztástól ugyanakkor, amidőn a szesztermelés is csökkentés előtt áll, hanem azért is, mert a kiviteli árnak okvetlenül visszahatása lesz a külföldi árra. Ez pedig oly zavart fog előidézni, ami a belső borkforgalom középpontosságát is maga után vonja. Hiába nyugtatják meg tehát a gazdákat, hogy a borra, mint »luxus cikkre« nem fogják kiterjeszteni a középpontosság áldását, a valóság az, hogy a nagyobb borkereskedők érdekképviseletre rá fog lünni a borkermelők nyakára is, akik ezután nem fognak a borral a középpont nélkül szabadon rendelkezhetni.

(Helyes, hogy a »B. H.«, ime, rámutat arra a veszedelmre, hogy úgy akarják a közvetítő bankok, kereskedők megkárosítani hatalmas befolyásukkal a termelőket, hogy abból a fogyasztóknak se lesz haszna. Ez a mi álláspontunk is. S ez a vendéglősöknek is káros.)

»Vegyük már most számba, hogy a magyar borkereskedelem tulnyomóan — osztrák kézben van. A helyzet tehát az, hogy osztrák érdekeltek választászerző művelétéért terjesztik ki az értékesítés korlátozását a borkermelésre is. Az nem vigasztaló, hogy az osztrák nagybankok mellett ott látjuk — üzletlárs gyanánt — a magyar nagybankok egyikét is. És nem megnyugtató, hogy a maximális rendszerét a magyar őstermeléssel szemben éppen akkor építi tovább a kormány, amidőn az osztrák ipar megrendszabályozására vonatkozó ígéretekben még mit sem váltott belé.

(De igenis, kell a maximálás. De kell az iparcikkék maximálása is.)

»Van még egy nagy veszedelme a foko-

zott borkivitelnek és ez a hordókérdéssel függ össze. A borkivitel ugyanis hordó-kivitel is jelent és ez ma, amikor bõ lesz a termés és a hordó ára már 70 koronára drágult hektoliterenkint, igen súlyos probléma. Az az érv, hogy a borkermelők egyenkint nem tudnának tisztességes árat biztosítani, hamis és csak arra jó, hogy a kiválasztottak érdekét kendőzze. Mi a magyar termelők összességének követeljük a borizélet és a borkivitel kinalkozó előnyét, s ne üssék el őket ettől azzal a mesével, hogy meg akarják védelmezni érdekeiket a borkereskedők kinövéseitől. Másodszor pedig az a követelésünk, hogy a kormány tiltsa meg a hordók kivételét, illetve az exportáló külföldi borkereskedő gondoskodjék hordókról.

(Ez igaz. Mi is így gondolkozunk.)

»Végül tisztázni kívánjuk, hogy amennyiben nem tájtanak a borkiviteli középponttól, kié lesz az a rppant differencia, ami a belföldi bevásárló ár és a kiviteli értékesítés közt az új középpont érdekelt-ségének hatáskörében jelentkezni fog. Végül eleve óvást említnék az ellen, hogy egyes nagybankok, amelyek könnyelmű és nyaklónélküli árubehozattal tönkretették a márká és a korona viszonyát, most a borkermelésre és a borkivitelre tegyék rá a kezüket, hogy saját terhes, de megérdemelt anyagi függőségüket a gazdák veritékétől eliminálják! A magyar gazdák egész évi fáradozását és kockázatát talán még sem lehet néhány nagybank helyzetének megkönnyítésére eszközül fölhasználni.

Ezt írja a »B. H.« Helyes; védjük meg a termelőt is. Adjuk meg a királynak azt, ami a királyé. De van nép is, fogyasztó is. Annak is adjuk meg, ami az övé. S a fogyasztókhöz mi juttatjuk a bor nagyobb fe-

lét. Tehát nekünk is adják meg, ami a miénk. A bor tisztességes maximált árat. És hozzá a — bort is, persze.

»A Borközpont ellen az alább olvasható hirdetés szerint a szőlősgazdák mozgolódnak s az a véleményük, hogy spekuláció támad rájuk. Így vélekednek:

»A spekuláció célzatosan azokkal a hírekek akarja nyugtalanítani a termelőket, hogy közöttük magyar és osztrák borkforgalmi középpont fog létesülni. Annál érthetlenebb volna ez a dolog, mert ha a katonaság borszükségletét eddig is, két rossz szüret ellenére, el lehetett látni, semmi ok sem forog fenn annak föltételezésére, hogy ez a jövő idényben nehézségekbe ütköznék, mikor az ideai szüret jó középsnek ígérkezik. Viszont pedig most, mikor a Németországba irányuló borkivitel megelénkült és remény van arra, hogy ez még tetemesen föllendülve, módot fog nyújtani valutaték javítására, megmagyarázhatatlan terv, hogy miért akarják bizonyos körök épp most a bor árat messzelegesen megkötni, holott a németek kész-ségesen fognak az eddiginél nagyobb árt is a mi borainkért megfizetni, melyek az övékénél még mindig olcsóbbak. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete legközelebb rendkívüli igazgató-választmányi ülést tart, melyen meg tárgyalja a további lépéseket. Amennyiben illetékes helyről e terveket meg nem cáfolják, az egyesület azonnal országos értekezletet fog egybehívni és küldöttségileg fog a kormányt eljárni, hogy ez a teljesen fölösleges és csak egyesek érdekeit szolgáló terv meg ne valósuljon.

De tesszünk-e mi vendéglősök valamit? Velünk ki se törődik szaklapjainkon kívül. Igaz, mi se sokat törődünk komolyan, elszántan, kitarással — dolgainkkal.

berek között nagyon szenvedett. Itt megirigyelték Sáriát pompás ruhájáért, temérdek szép kalapjáért.

— No — gondola Dinka János — e sok kalap és ruha mögött egyének is kell lenni.

Es az okos Dinka János olykor-olykor úgy odavetelget emlegette, hogy néki is van egy nagybátyja Polyóton, aki iméndét rá hagyja.

— Bizonyosan még kedves, — jó erőben levő úri ember lehet?

— Tapogatózik Hlimócsyné.

— Jó hatvanas, — de végképen megromlott a gyomra a sok erős bortól és vad-fecsényektől. Szegény öregnek most egyedüli mulatozása, hogy azt nézegeti, miképen fejlődött a királyi kegyelem alapján a régi XIII-ik századbeli egyszerű ciferünk mostani ékes-sége.

— Nemes, hozzáméltó foglalkozás. Szegény öreg már csak a multnak él tehát — sajnalkozott felette Hlimócsyné. Hiába no, jószívű asszony volt.

— A jövedőt meg bennem nézi. Minden vagyonát nekem testálja — jelenti ki az erdő-gondnok.

— Ez is nemes gondolkodásra vall — hozzá helyben megelégedett arccal Hlimócsyné. Oh, a mi családnak is nagyon régi, Sárika

ereiben anyai ágon Hönd vezér vére csergedezik.

— Azért van ilyen fejedelmi külseje! — ragyogott a XIII-ik századi, nemes sarjadék, Dinka ur, míg Sári ragyogó s bővülő szemmel nézett udvarlójára.

Szóval nagyon megértették egymást a fiatalok, s a fiatalok is kegybe jutott az ügyes Dinka. Kotrutm szolgabíróné már néhány nap mulva biztatta is Hlimócsynét:

— Tartsátok meg már az esküvőt, ne epkedjék annyit az a szerelmes pár.

Hát az esküvő meg is volt, utána pazar villásreggeli, a nagybácsit is várták, de csak egy hosszú táviratban gratulált a boldog párnak.

Kotruthné mindjárt kitalálta, miért van villásreggeli az esti lakoma helyett.

— Ti bizonyára nászutra készültök — fenyegette meg új pával a boldogságtól piros párt. Es már a déli vonattal indultak.

— Igen, igen. Ugy-e Jani? Menjünk Velencébe, menjünk Velencébe, tapsolt ujongva Sárika. Edes Jani, ugy-e elmegyünk?

Jani ijedten és bambán nézett szét a levegőben, de egy szót se szólt. Hodásné nevetett.

— Uglátszik Dinka ur még bambább lett a nagy boldogságtól és a regényes Velencétől.

— Ah, Velence, a gyönyörű Velence! — sóhajtoznak az előkelő társaság hölgyei.

Dinka még mindig kélekedett megerősíteni a bolgód velencei nászutazást, pedig az egész társaság lelkesedve bolingatot rá fejével: Mily szép, mily regényes!

Végre is a mama jelentette ki nagy előkelőséggel, de elerézkennyedve:

— Menjetek gyermekeim! En bár fájó szívvel, mert ha egy napig is nem látalak benneteket, boldogtalanság az a nap reám nézve, már régen elhatároztam, hogy Velencébe küldetek benneteket!

— Vivát, vivát! — kiáltottak a jelenlevő nemes urak, nagyokat íva reá, míg az asszonyok ellágyulva sóhajtoznak: ah... ah...!

Mánthogy a mama kijelentése szerint kevés podgyászra van szükségök, a déli egyórási vonathoz hamarosan elkészültek. Az egész fényes társaság kikiserte a boldog párt a vasúthoz, Sárika szeme ragyogott az örönytől, de Dinka ur teljesen meg volt zavarodva.

— No, ez volt a társaság véleménye — az egyetlen így, a másikon meg úgy mutatkozik a boldogság.

A mama könnyes szemmel adta ráok anyai áldását. A vonat elrobogott a boldog párral a megye székhelye felé. (Mert a Fajdnak csak vicinálisa van.)

Az új liszt árszabása.

A hivatalos lap a napokban hozta a kormány rendeletét a buzasziszt és rozsliszt, valamint a buza-, rozs- és árpakorpáért követelhető legnagyobb árakról, amely tavaly már július 24-én nyilvánosságra került.

A napokban megjelent rendeletről mindekelőtt megállapítható, hogy csonka alkotás, minthogy megállapítja ugyan a legnagyobb határárakat, de nem határozza meg azt az arányt, amely szerint az új lisztfélék kitermelése történik. Tavaly egyidőben jelent meg a körlési arányról és a lisztfélék legnagyobb áráról szóló két rendelet, az idén azonban nem tudni mely okból az első rendelet kibocsátásáig a Haditermény-Társaság intézkedése állapította meg. A közönségnek azonban föltétlen joga van ahhoz, hogy a kormány rendeletéből tudja meg, hogy pénzért mit kap és hogy az egyes lisztfajták előállítására mily százalékos alapon megy végbe. Az örlés ideiglenes szabályozása a H. T. intézkedése szerint a jelenben úgy történik, hogy a búzából 20 százalék finom tészta liszt és dara, 20 százalék főzőliszt, 40 százalék kenyérliszt és 18 százalék korpát állítanak elő (elporlásra 2 százalék marad), míg a rozsából 80 százalék egymintőségű lisztet, 17 százalék korpát termelnek (elporlásra 3 százalék esik).

A rendeletben jelzett új liszt- és korpáár augusztus 15-én lépett életbe és a magyar szent korona országainak egész területére érvényes.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a rendeletben megállapított új liszt- és korpáárak magukban foglalják a vasuti vagy hajóalmáshoz való szállítási költségét és 100 kilogramonként tiszta súlyban, készpénzfizetés

mellett, az átvétel helyén és zsák nélkül érvényesek, meg kell említenünk, hogy az áru tiszta súlyából a zsák súlya levonásba hozható és hogy a zsák árát az eladó fölszámíthatja.

A közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban (kicsinyben való eladás) követelhető legnagyobb árat a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg, de a Közélemező Hivatalnak jogában áll, hogy ezeket az árakat a zsákússzéghez képest megváltoztassa.

Az új lisztárak országreszekenként különböző alapon vannak megállapítva és alkalmazkodtathatók. Minthogy az eltérés lényegtelen, 100 kilogrammonként 50 fillér, illetve egy koronának a gabona-félék ily alapon történt megállapítására, ezen a helyen csupán a Budapest területére érvényes árakat soroljuk föl.

A fogyasztást kétségtelenül érzékenyen fogja érinteni, hogy a finom tészta liszt (nullás) árát a rendelet 136 fillérben állapította meg, szemben az eddigi 96 fillérrel, míg a főzőliszt (kettős) 60 filleres és a kenyérliszt 42 filleres ára változatlan marad. A kormány hite szerint a buza nagyobb árából származó többletet a jobb módú közönségre hárította át, nehogy a most uralkodó rettenetes drágaság elviselhetetlen terhet a tészta, illetően a kenyér árának emelkedése is növelje.

A rozsliszt ára szintén jelentékenyen emelkedik és pedig az eddigi 45.85 koronáról 65.60 koronára. Hír van arról, hogy a rozsliszt tulajdoni részét, minthogy a magyar közönség egyébként is csekély arányban fogyasztja, a hadvezetőség rendelkezésére fogják bocsátani, úgy hogy a rozs árváltozásából származó terhek az országot csak a kvóta arányában érik.

Megjegyezzük, hogy a nullás liszt ára olyan magas, hogy alág elviselhető s tevéd a kormány, mikor azt hiszi, hogy ez a gazdagok terhe. Ma a városi lakosság bizonyos arányban kapja a lisztet. Szegény és gazdag egyformán. A szegény is annyi nullás lisztet kap, mint a gazdag. Ez helyes is. A szegény ember ma tésztaival él. Neki jobban kell a jó liszt, mint a gazdagnak. De hogy fizesse meg a 136 fillért egy kilo lisztért? Ez szünet bűn. Hol van hát a gazdagok terhe?

Jóbarátok összefoetelei:

Augusztus hó 22-én Kutasi Károly vendéglőjében, V. Eötvös-tér 2.

Augusztus 29-én Boros Gyula vendéglőjében, I. Márványi Menyasszony.

Szeptember 5-én Farkas Pál vendéglőjében, IX., Üllői-út 97.

Szeptember 12-én Suchy Károly vendéglőjében, VII., Dembinszky-u. 16.

Szeptember 19-én Grams Ferenc vendéglőjében, IX., Üllői-út 23.

Szeptember 26-án Csengey Károly vendéglőjében, IV., Ferenc József-rakpart 9.

Október 3-án Gregorics Simon vendéglőjében, VIII., Népszínház-u. és Konti-u. sarok.

Október 10-én Smauder József vendéglőjében, IX., Bokréta-u. 12.

(o) Löwenstein M. utóda Horváth Nándor es. és kir. udvari szállító. Ferdinánd bolgár király-ut. 4. szám. Telefon: 43-31. és József 39-88. — Evtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11-48.

PEZSGÓS és BOROS üvegek
literes, hétdecis és félliteres nagyságban
olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. :

Budapest felé várni kellett jó másfél órát. Dinka ur elkéngyszeredett arcával járt, mint aki vizet iszik és cigány utra kerül a korty. Még a lélegzete is elfulad, pedig ujdonsült a menyecske boldogan kapaszkodott a karjába. Minél inkább közeledezt az indulás ideje, Dinka ur annál ijedtebb ábrázatot vágott.

— Menjen már váltsanak jegyet! — figyelmezteti az asszonyka. — Lekésünk.

— Hová — kérdezte oly rémülettel Dinka ur, hogy a foga is vacogott felé.

— Hát nem tudja — kérdi őszinte csodálkozással Sárka — Budapestre, onnan Velencébe megyünk.

Dinka ur a fejét vakarta kétségbeesésében. Az asszonyok nagyon éles elméjük az ily helyzetek megítélésében.

— Teremtő Isten — jajgatót Sárka — hiszen magának nincs pénz.

— Nincs — hagyja helyben Dinka ur örületes hangon.

— Jaj, akkor az utcán maradhatunk.

— En azt hittem — dadogta a boldogtalan ujdonsült férj — hogy neked van pénz.

— Szép vélekedés — törte kezét a kis menyecske. Rögtön táviratozozon a nagybátyjának pénzért, a vén fukar úgy sem adott nászajándékot.

— Nem lehet — mondja sötét lemondással

Dinka ur. A gonosz ember kitagadott, minden vagyonát egy Amerikába vándorolt unokaöccsének testtálla el.

Erre már ököbe fogta az új asszony kezét, tisztán látott mindent.

— Miért nem mondta ezt elébb nekem, gyalázat? Próbálja meg... Hátha sikerül. Istenem, istenem, táviratozozon a mamának. elájulok!

A távirat dija előkerült valahogy. A mama távirása után már két és félórával megkapta a sürgönyt! A rémülettel fehéren vette át, forgatta kezében, de nem merte felbontani. Az asztalra dobta járt körülte, keservesen fordolte kezét.

— Jaj, Istenem, meghalok, valami nagy bajok esett a fiataloknak.

— Nem birta felbontani a sürgönyt, hanem kétségbeesett, feldult orcával Kótruthnéhoz szaladt véle.

— Itt van — mondja lelkenedezve — a gyerekektől! Valami nagy bajok történt. Nem merem felbontani.

Kótruthné maga is elfehéredett az ijedségtől. De végre is erős elhatározással felbontotta a táviratot.

Mig Klymócsyné lélegzet vétel nélkül leste ajkáról a szót, Kótruthné végig nézett a kétségbeesett mamán és... kacagott, hosszasan kacagott.

— Megtalálták egymást, mindenök van, csak pénzüik nincs. Egyébképen az előkelő embereknek nem is szokott pénzök lenni, vizagstalt magad ezzel édesem!

Hlimócsyné gyorsan megértette a helyzetet. Most már nem kétségbeesett, de keserű ábrázattal beszélt.

— Édes, segits kil!

— Lelkem a név becsületéért én is adok tiz forintot. Tudod a gyáramért még nem hozták el a bért.

Kótruthnénak is volt egy váromjja, de biz azt már csak birka legelőnek vették ki.

Hlimócsyné azután repülve járta be a várost. El nem tudták képzelni a nem nemes és nem előkelő, beavatatlan emberek, miért kelt úgy szárnyra.

Két órai keserves fáradozás és temérdek igérgetés után összeszedett valamelyes pénzt. Csakhogy az ifju pár tiz nap mulva hazakerült. Dinka ur azt beszélte, hogy sürgős, erdei munkálatok miatt jött haza. Amit helyben is hagyta, mert ilyen az igazi nemes ember, mindent föláldoz, ha a kötelesség szólítja. Sárka azonban boldog orcával beszélt, folyékonyan beszélt Velencéről, mintha könyv nélkül megtanulta volna. De Dinka urat hiába fagatták a velencei dolgokban, ő ilyenkor dacosan, makacsul, sötéten halgatott.

Apró hírek.

(-) **Uj vendéglős.** Vass Jenő Zentán megvette a Kreutli-féle vendéglőt, azt megnagyobbította, átalakította, újra bebutorozta és f. évi augusztus 11-én adta át a forgalomnak. Vass Jenőben kiváló, új, modern ofgadóst nyert iparunk.

(x) **A »Kékmacska«.** Leitner Ferenc, a nagyváradi »Kékmacska« étteremnek sokáig volt tulajdonosa, üzletét 1916 júliusban eladta és nyugalmába vonult. De nem tudott beletörődni rendes foglalkozása elhagyásába, az életet így üresnek találta, mit lehet hát mást, mint azt, hogy régi üzletét újra megvette, a »Kékmacska« f. évi augusztus hó 1-én újra ő nyitotta meg.

(«) **Donáth Ferencné** vendéglősné a múlt hó közepén megvette Artlimer Alajos, VII., Wesseleányi-utca 20. szám alatt levő jönevű vendéglőjét, újítás és friss berendezés után meg is nyitotta már.

(o) **Mojesz Ferenc** ismert aradi vendéglős a gyulafehérvári vasuti vendéglő bérletét nyerte el. Uj helyén a vendéglőjét megnagyobbította, f. évi július hó 1-én nyitotta meg. Gratulálunk.

(l) **Kinevezés.** A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter a magyar királyi állami munkásbiztosító hivatal mellé szervezett állami munkásbiztosítási orvosi tanács rendkívüli tagjává dr. Borszékly Károly egyetemi rendkívüli tanár, közkezdési főorvosát nevezte ki.

(:) **Kefői Károly** vendéglős az V., Katona József-utca 1. sz. alatt levő Windisch Mihály-féle jó hírű és jó forgalmu vendéglőt átvette.

(.) **Vendéglő-átvétel.** Erzsébetfalván, az Uri-utca 3. szám alatt lévő, volt Kocsis György-féle vendéglőt megvette, és azt saját neve alatt tovább vezeti Balassa László. Szerencsét.

Jó ezt tudni.

Kítűnő szőlőlekvár készítése.

Irta: Baross Károlyné.

A »Borászati Lapok«-ban olvassuk: Bármilyen színű szőlőt szítán jól áttörünk, az áttört mennyiséget lemérjük és ugyanannyi cukrot veszünk hozzá, mármint a cukrot kevés víz hozzáadásával jól felfőzzük külön és ugyancsak külön főzzük az áttört szőlőt is, ha ez utóbbi jól besűrűsödött, akkor a cukrot hozzáöntjük és még nem tovább, mint 15 percig főzzük, aztán üvegekbe elrakjuk. Ha nagyon kiváló minőséget óhajtunk, egyszerre csak 1½ kilót főzzünk.

A megmaradt héjat is hozzá lehet főzni és pedig a szítán maradt héj, mag stb. hideg vízbe mély edénybe vetendő, a mag leszáll a fenékre, a héjat lyukacs kanállal kiszedjük és az áttört mennyiséghez adjuk és ezután mérjük le. Így készítve is kítűnő.

Különbön szerkesztőségünkben minden egyéb lekvár francia készítményi módja megtehető ingyen, szívesen leközlöljük t. előfizetőink kérésére.

MI AZ UJSÁG?

Csuszpájközpont.

A mi hazánk Magyarország, S mert központi hatalom; Hát központunk pengelet van, Van vagy ötszáz, mondhatom. Nem lennék mi boldog ország! — **Alkárki is megmondja** — Ha mi jelennek, ami csak van, Nem lenne egy központja.

Krumpliközpont, korpaközpont, Cukorközpont, lisztközpont, Kapott régen központot már Cipő, gyanta, zsír, bór, csont. Van egy külön hivatalunk, Mely egyebet sem csinál, Mint naponta legalább öt Uj központot liferál.

Most azután létrejött egy Uj központi alkotás, Ily nagyszerű központ nincs több, Kolosszális, nagy, csodás! Halljátok csak: központot kap Ezental a főzések, Melyet szimplán csuszpájkak hív Hotvolé és csöcselék.

Lesz majd babjegy, lesz borsójegy, Káposztajegy, lencsejegy. Kalarábé, spenót, répa, Saláta tők jegyre megy; Azaz hogy csak menne jegyre, De elvitte a tatár, Mert a központ mind elnyeli, De nem adja vissza már.

Mint a cápa, minden központ Eppen olyan akkurát, Befal mindent, bekap mindent, Amde mégsem kap gutát. És mert minden, ami csak van, Központokba vándorol, Azért árut az országban Nem kapsz és nem látsz sehol.

Csuszpájközpont helyett inkább Egy vízközpont kellene, Központgyártó koponyákba! Víz bőséggel tellene; Szárazagyu bürokraták Fűrődhetnek benne majd, S ha néhányan belefulnak, Senki sem fog sirni rajt.

Magas föld-árak. A mindenféle árárságban a föld-árak is bámulusos arányokat vesznek. Most már súlyos ezreszek kellene, hogy egy láncc földet kapjon valaki. E héten is kötétek vásárt néhány láncc ugari földre, amikor a vevő lánconként 8000 koronát fizetett. Hallottunk egy alkurát, ahol 15 láncc földért 150 ezer koronát ígértek már meg, de a tulajdonos még mindig tartja magát, mert ennél is többet remél kapni a város közelében levő földtestért. Egy másik eset a botrai földről szól, ahol két botrai láncc üres földért nem kevesebb, mint 14 ezer koronát kér az eladó. Es alighanem meg is kapja ezt Ea szép összeget. — Sok és nagy pénzek birtokában van most különösen a gazdaközönség

és a kereskedő-világ és így érthető, hogy minden árat kétszer megadni, csakahogy elhelyezze tudhassa összegyűlemlett, fölös pénzét.

Vermes Dávid találmánya. Felhívjuk olvasóink figyelmét Vermes Dávid karánesebi vendéglős-kartársunk találmányára, amelyet lapunkban hirdettünk. Eggyedűleg igazoljuk, hogy nevezett nálunk bemutatja eredeti »szürő tölcse-ért«. E készülék valóban praktikus, mezt könnyen kezelhető és két célt szolgál: először mindenféle italok szűrésére kiválóan alkalmas, másodsor rendez tölcse, amely italk feljtésére szolgál. Bátran ajánljuk minden italok.

A világitás korlátozása Berlinben. Augusztus 10-étől kezdve Berlinben az üzleteket és kirakatoikat, továbbá a kávéházakat és vendéglőket csak éppen annyira szabad világitani, amennyire szükséges és a világitást az 1916. december havában megengedett világitási mennyiségnek egyötödére szállítják le. Napközben egyáltalán nem szabad lámpát használni. Elrendelték, hogy az összes villamos és gázlámpák négyötöd részét le kell csavarni és el kell távolítani, nehogy valaki engedély nélkül világitásra használhassa. A szénhiány miatt a jövő télen még jobban kell korlátozni a fűtést, mint tavaly. Miután a dékeidőben elhasznált szénmennyiségnek csak harmadgyed részét áll rendelkezésre a templomokat, a tornacsarnokokat a muzeumokat, a kiállítási épületeket és más ilyenféle helyeket egyáltalában nem fogják fűteni, a központi fűtőkészülékeket csak 18 fok Celsiusig fogják felmelegíteni, meleg vizet csak helenként kétszer szabad szolgáltatni, a központi fűtéssel e nem látott lakásokban pedig csak a szobák felét szabad fűteni.

Hordók vásárlása. A »Mezőtur és Vidéke« írja: Ugynekők járnak városunkat az ócskahordók összevásárlása végett. Ugy értesülünk, hogy ez a dolog ostrak kereskedők trükkje, akik a hordók összevásárlásával akarnak nyomást gyakorolni a nagy bor árára. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy hordóikat ilyen ügynököknek — még ha helybeli korcsmárosok is azok — el ne adják. Szűretkor még magasabb árakat kaphatnak hordóikért maguktól a termelőktől is, s ha ezeken adják el hordóikat, azzal még hazafias dolgot is cselekednek.

Behívják a fölmentelt árdragítók. Igen sok árdragító tudvalevőleg azok sorából kerül ki, akik a katonai szolgálat alól föl vannak mentve, vagy pedig mint katonák folytatják üzletüket. A »Küllüg-Hadüg« azt írja, hogy ezeket a bünosöket, — amennyiben nem a polgári hatóságok alá tartoznak, — az illetékes katonai bíróságoknál lehet följelenteni. A katonai bíróság az árdragítót a katonai fölmentés visszavonásával, illetve más helyőrségbe való áthelyezéssel fogja megbüntetni.

Borforgalom a Balaton vidékén. Tapaláról jelentik a »B. H.«-nak, hogy a bor ára az utóbbi napokban megdrágult. Ugy látszik, német számlára történnek bevásárlások. A termelőknél a bor ára 350—450 korona, minőség szerint. Uj kötések még nem történtek, a termelők általában tartózkodók. A csemegeelőkövittel Bécs felé nagyforgalmunak ígérkék. Balatonhényén (Zala megye) a bor ára 330—450 korona hektoliterenként. Mustot még itt sem adtak el.

A szőlő. A szőlészeti és borászati felügyelők jelentése augusztus elejéről: Budapesti kerület: Átlagban közepesen aluli termés várható. Borkészlet csekély. Ara hektoliterenként 340—400 korona. Borkereslet langha. Szekszárdi kerület: A terméskilátás közepes. A bor ára hektoliterenként 380—400 korona. Pécsi kerület: Az euró-

HERCEG WINDISCH-GRAETZ LAJOS

pincészei Tokaj — Sárospatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R.-T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

pai szőlővesszővel teleített szőlő gyenge termést ígér. A bor ára 400–440 korona. Tapolcsei kerület: Középs termés várható. Borkészlet csekély. Az ár 360–450 korona. Pozsonyi kerület: A szőlő már sínlyi a nagy szárazságot. A bor ára 360–400 korona. Balassagyarmati kerület: Kétharmadrész közepes, egyharmadrész gyenge termés várható. Borkészlet csekély. A bor ára 350–500 korona. Egri kerület: Tulnyomóan közepes, a kevésbé gondozott szőlőkben pedig közepesen aluli termés várható. Tavalyi bor ára: fehér 350–380, rózsás 360–400 korona. Miskolci kerület: Középs termésre van kilátás. Az ár 340–360 korona. Tarcali kerület: A tartós szárazság és őrési hósgát miatt különösen a magas fekvésű, déli oldalakon levő, köves talajú szőlők erősen szenvedtek. Beregszászi kerület: Nagyon átlagban közepes termés várható. A bor ára hektoliterenként 380–410 korona. Szatmári kerület: Jó minőségű közepes, helyenként közepesen felüli termés várható. A tavalyi bor ára hektoliterenként 340–360 korona. Biharodszegi kerület: Szórványosan némi kárt okozott a jégverés. Mentesi kerület: Középs termés várható. A múlt évi bor ára: vörös 400–600 korona, fehér 350–380 korona hektoliterenként. Fehérméplői kerület: A termésremény úgy megnyugodott, mint minőség tekintetében jó közepesnek mondhatók. Naggyenyedi kerület: Középs termés várható. A bor ára hektoliterenként 450–550 korona. Dicsőszentmártoni kerület: Bő termés mutatkozik. A közönséges bor ára hektoliterenként 400–500 korona, fajbró 500–550 korona.

Intelligens ember ne legyen részeg! Hollósi Mihály bácsalmási vendégfőnök még az elmúlt hónap végén valamilyen üzleti ügyben Szabadkára ment és 5000 koronát vitt magával. Este két ismeretlen vasutival mulatott egy kávéházban és annyira leitta magát, hogy másnap reggel az utca aszfaltján ébredt föl. Alvás közben azonban valaki ellopta pénztárcáját, óráját és aranyláncát. A rablásról rögtön jelentést tett a rendőrségnek, mely csakhamar el is fogta a tettest Schleiger Kriszán János csavargó személyében, akit csak Cságye dr. néven ismer a szabadkai csavargó világ. Kriszán a bíróság előtt beismerte, hogy csakugyan ő tosztotta ki Hollósi. Egy reggel szivarvegygűjtés közben akadt rá az előtte ismeretlen egyénre, kitől ellopta pénztárcáját, óráját, cipőt; kalapot; fehéreneműt, cigarettát vett és barátainak az egyik helybeli pálinkamérésben 60 koronáért különféle pálinkát fizetett. A tárgyaláson Hollósi meg sem jelent. A bíróság Kriszánra kivételképpen alkalmazta az enyhítő szakaszt és tekintettel arra, hogy a tettes egy vasúti vendégfőnök, tehát egy intelligens embert rabolt ki, annyira részeg volt, hogy az aszfalton elaludt és ezért nem méltó arra, hogy fokozottabb jogvédelemben részesüljön. Kriszánt a bíróság egyévi börtönrre ítélte.

Fekenték 9.60 kiló liszt. A Közélemező Hivatalban az utóbbi napokban tudvalevően fontos értekezlet volt a városok lisztellátása ügyében. Azok részére, akik maguk vásárolhatnak gabonát, a természetrendelet hónaponként 12 kgr. gabonát, az ellátatlanok részére pedig 7 kgr. lisztet állapít meg. A pozsonyi lakosság fejkvótáját, mint Pozsonyból jelentik, 12 kgr. gabonának 80 százalékos kiörles mellett megfelelő mennyiségben, vagyis hónaponként 9.60 kgr. lisztben állapították meg. Valószínűnek kell tartanunk, hogy ezek után a többi városok ellátásai is ugyanilyen arányban fogják a lisztkvótát megállapítani.

Két világhíri berlini vendégfőnök vége. A kancellár szelleme erős keze az élelmiszer-üzisora kékzűzésében is megnyilvánult. Az állam szigorú föllepésének első jelensége egy sereg világhíri vendégfőnökének behitása. Nagy dolog történt Berlinben. Az Unter den Linden palotásorának két nevezetessége volt a Dressel, meg a Hiller két borvendégfőnök, szokatlanul drága, de az ingyeneknek megbecsülhetetlen. Akik alapították, már rég meghaltak és utódai, akik más nevet viselnek, nem voltak méltók mestereikhez. Róluk tehát nem is essék szó. A Dressel, meg Hiller arról volt nevezetes, hogy ott találkoztak nap-nap

után diplomaták, politikusok, a vidéki nagyságok; az idegenek a nagy bugyellárral és itt-ott féltéken, mindig gavallyal fedezet alatt a felvilág. De sohasem szemel szűró módon. A vendégek jól ettek a háború előtt, de a háború alatt is, hiány miben sem volt. Hiller tulajdonosa például a saját birtokáról hozta nap-nap után a tejet, a vaját, a húst és még sok mindent, amit hiltott után és mérleg drágán összevásárolt. Sokszor étlapja sem volt és a pincér az árakat tetszése szerint emelte, de végre is, aki Dresselnél vagy Hillernél ékegett, igazán nem tördött a számlával. A fő, hogy emi kapott. Most bezárták mindkét vendégfőnököt és a nemzetközi világnak egyikét nagy szállót leszámítva, nincs többé találkozóhelye Berlinben. Ez is a háború egyik eredménye. A Dressel, meg Hiller tulajdonosai pedig kiírták ízleteik ajtajára, hogy a forrási napok alatt zárva maradnak.

A mák ára. A hivatalos lap közli, hogy a kormány a mák árát maximálta, még pedig métermázsanként 250 koronában. A maximális ár a szokásos követelményeknek megfelelő minőségű áruira vonatkozik. Kevésbé jó minőségű áruért megfelelően kisebb ár fizetendő. A vámkülföldről származó mákra nem vonatkozik a maximális ár.

A husztalan pélfüggesztése. A közlemezési ügyosztály közli, hogy augusztus hónap 17-ére, péntekre eső huszforgalmi és huszfogászási tilalmat az Országos Közlemezési Hivatal elnöke a király születésnapjára való tekintettel felfüggesztette. Eszerint tehát ezen a napon húst és húsfülest korlátozás nélkül szabad volt forgalomba hozni.

A vendégfőnök drágaság ellen. Az utóbbi időben sürű a panasz a budapesti vendégfőnök ellen, mert túldrága árát követelték. A rendőrség elhatározta, hogy a visszas állapotot megszünteti. Rendőrőrszervezők bejárták a vendégfőnököt és összeszedték az étlapokat. Az étlapokat hivatalosan megvizsgálják és azok ellen a vendégfőnök ellen, akiknél árárdigatást tapasztalnak, megindítják az eljárást.

Hatóságilag bezárt berlini vendégfőnök. A hatóságok egymástól üzik ki az ékezés gyűnjőreik kérső közönséget paradicsomaiból, miközben egyik nagyhírű vendégfőnök a másik után zárják be. Nemrégiben az ismert Willy nevű vendégfőnök zárta be hatóságilag. Ebben a borozóban, amely a Kurfürstendamon volt, éjjel-nappal a legpompásabb delikateszeket lehetett kapni természetesen a legmagasabb áron. Ugyanilyen sors érte Charlottenburgban a Belemann-féle vendégfőnököt, ahol különösen esténként rendkívül jól lehetett étkezni fantasztikus árakon. Esténként a bérautomobilok egész serege állott itt elfoglalva, míg egész Behtinben egyetlen autót se lehetett kapni. Erről szól ma első mozgóképfilmünk.

A dalmát bor maximális ára. Dalmáciában általában igen gyenge termést írnak s a természetrendeletről valószínűleg egyenes arányban növekszik a tervezett borekivárlás elleni tiltakozás. Az egyszerű maximálisba már könnyebben tudna mindenki beletörődni, de arra az esteire is a bor maximális árát 390–400 koronában kívánják megállapítani. — Isztriában, ahol a borekivárlás már tavaly is átestek, szintén erősen tiltakoznak az újabb rekvirálás ellen és azt, amennyiben nem lehetne töle eltekinteni, a ketős monarchia egész területére nézve egyenlőképpen elrendelni kéri.

A korai burgonyatemes lefoglalása. A Közlemező Hivatal elnöke Torontál vármegye: nagykikindai, perjamosi és nagyszentmiklósi; Pozsony vármegye: nagyszombati, szenici, galántai, malaczkai, dunaszendrőhelyi és somorjai; Nyitra vármegye: vágújhegyi, érsekújvári, nyitrai, nagytapolcsáni, póstyéni; galgóczi; vág-sellyei, szeniczi és szakolczai; Nógrád vármegye: balassagyarmati, szécsényi, szaraki és kéköri; Tolna vármegye: központi és völgyeségi járásainak területére elrendelte, hogy az 1917. évi

korai burgonyatemesnek a házi és gazdasági szükségletet meghaladó részét a közfogyasztás céljára igénybe vegyék. Az igénybevétel eggyelőre csak az Országos Burgonya Közvetítő Iroda kirendeltségei, illetve annak igazolt bevásárlói által megjelölt készletekre vonatkozik.

Házi szükségletre a készlet birtokosának háztartásában rendszerint ellátást élvező személyek után fejenként és hetenként legfeljebb 4 kgr. tartható vissza. Gazdasági szükséglet címén visszatartható: a) vetőmag katasztrális holdanként legfeljebb 12 mm. ugyanolyan területre, mint amennyi egy évben korai burgonyával be volt vetve; b) cselédek, alkalmazottak és hadifoglyok élemezésére szükséges mennyiség, legfeljebb hetenként és fejenként 4 kgr; c) állatok takarmányozására szükséges mennyiség és pedig 6 hónapnál idősebb sertés után darabonként és naponként legfeljebb 1 kgr., 6 hónapnál fiatalabb sertés után darabonként és naponként legfeljebb fél kilogram, baromfiak etetésére 20 darab után naponként legfeljebb egy kilogram. Szesz- vagy keményítőgyártásra nem szabad burgonyakészletet visszatartani. A rekvirált készletekért a készlettulajdonos negyötöd része (80 százaléka) illeti meg annak az árak, amelyet a korai burgonya forgalmát ellenőrző és irányító bizottság az átvétel helyére és idejére a burgonya beszerzési árának megállapított.

Szakoktatás. Tudnivalók a jövő tanévre. A jövő 1917–1918. iskolai évre a beírás szeptember 10-én kezdődik és tart szeptember 15-ig, mindenkor d. u. fél 5 óratól fél 7 óráig a VI. ker., Nyár-utca 9. sz. alatti iskolában.

Tanköteles, tekintet nélkül korára, minden tanonc (vendégfőnök-, szakács-, portás- és szállodás tanuló).

A szeptember 15-ig be nem iratkozott tanoncokat a tanköteles tanonok nyilvántartási listástroma alapján, mint iskolakerülőket az illetékes kerületi előjáróságához, mint elsőfoku iparhatóságához, a szakiskola igazgatósága haladéktalanul feljelenti.

A rendes előadásokat szeptember 17-én délután 4 és fél órakor kezdjük meg.

Az első osztályban beiratkozott tanulók 6 K 80 fillért fizetnek le a beírás alkalmával a három osztályban használt tankönyvek ára fejében.

A t. főnök urak (gazdák) figyelmébe ajánljuk az 1884. XVII. t.-c. (icartörvény) rendelkezéseit a tanonok iskoláztatására vonatkozólag, ugyancsak az 1893. évi 594. sz. miniszteri rendeletet is.

A t. főnök urak (gazdák) figyelmébe ajánljuk továbbá azt is, hogy a székesfőváros tanácsának rendelete értelmében a kerületi előjáróságok olyan vendégfőnök-tanoncok, aki szakiskolai bizonyítványt felmutatni nem tud, nem adnak munkakönyvet.

A saját jól felfogott érdekében óvakodjanak tehát a t. főnök urak olyan tanoncokat alkalmazni, akik nem tudják igazolni, hogy szakiskolába jártak, vagy járnak, mivel — ismételtük — az ilyen fiúk munkakönyvet nem kapnak.

Budapest, 1917. június 4-én.

A Budapesti Vendégfőnök Szakirányú Tanonkiskolájának Igazgatósága:

Walter Károly s. k. igazgató.

Kormányrendelet a helyveleszekről. A hivatalos lap kormányrendeletet közölt a bab, borsó, lencse lóbab, takarmányborsó és a tatárkerményes zár alá vételéről és legmagasabb áráról. A rendelet intézkedik a készletek kötelező bejelentéséről, a zár alá vételéről és az árusításról végül a büntető rendelkezéseket közli. A lóbab maximális árát 60 koronában, a takarmányborsó árát 70, a tatárka árát pedig 130 koronában szabta meg. A többi elősorolt helyveleszeknél a hatóságilag megállapított legmagasabb árak az irányadók.

A szilva maximális ára. A hivatalos lapban megjelent kormányrendelet az őszi szilva árát 33 koronában, a nyári szilva árát 22 koronában állapítja meg. A nyári szilvából készült cefre 20, az őszi szilva cefréje 30 korona. Egyéb szilvakészítményekre a tavalyi 2450. számú rendelet marad érvényben.

A szerkesztő postája.

Minden olvasónknak. Hétköznapiakon d. u. 3—5-ig szívesen adunk felvilágosítást, utbaigazítást minden olvasónknak a szerkesztőségben.

K. H. Nekünk nincs — szabadságunk. Jöhet bármikor. — T. R. Ne higgye. Az a baj, hogy minden érdek kíméletlen és engesztelhetetlen, ha egy másik érdekek kerül szembe. — R. S. Most folyik a nagy tereferé, suttogás — a bor körül. Nem tudjuk: mi sült ki belőle. De hogy nem sok jót lehet várni, ami a bankoktól, a mai Mindenhatóktól, az már bizonyos. — V. Z. Nincs komoly, elszánt, kitartó, szétverhetetlen szervezett erőnk. Ez a baj. Ez és semmi más. — L. M. Talán. De ki tud ma két hétre előre látni tisztán? — P. Cs. Szívesen elolvassuk a kéziratot, csak küldje be. Mi azt szeretnénk, ha minél több előfizetőnk és olvasónk egyuttal munkatársunk is lenne.

Főszerkesztő: GYÖKÖSSY ENDRE dr.

Fővárosi Sörfőző R.-T.

Kőbányán
már az első évben
248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben söreinek kitűnő minőségét.

Szálloda-vendéglő bérbeadás.

Palánka (Bács megye) községben a Kaszinó Egyetel tulajdonát képező **kaszinó szálloda és vendéglő** előnyös feltételek mellett

három esetleg hat évre bérbeadó.

A szálloda áll 14 szobából és mellék-helyiségekből, a vendéglő téli és fedett nyári helyiségekből, árnyas parkból stb.

Az épületben van elhelyezve a kaszinó, mely Délbácska egyik legnagyobb társas egylete. — Ugy a szálloda, mint a vendéglő **felszerelendő és f. évi október hó 1-én, de legkésőbb 1918. évi január hó 1-én átveendő.**

A három Palánka lakossága kb. 14.000-ide gravitáló nagy vidékkel szemben sze, rémségi községekkel. Különböző hivatalokkal, két vasuti és két hajóállomással. Élénk kereskedelme és piaca van.

Értekezni lehet **Zsigmond János** főszolgabíróval, mint a kaszinó elnökével.

Tisztelt szaktársaim becses figyelmébe ajánlom az általam feltalált

gyors-szűrőmet s egyszerűm ind fejtő-tölcséremet

mindenféle italok szűrésére. A készülék ára 17 korona. — A postai kezelés egyszerűsítése végett kérem a rendeléseknél az összegnek címemre való előzetes beküldését. — Kartársi tisztelettel

Veres Dávid
vendéglős — Karánsebes

BOR eladó:

40 hektoliter vörös burgundi
30 hektoliter rizling, 2 éves.
= Ára 400 korona. =

Konya Pál szőlőbirtokos, Lajosmizse.

Nagyobb mennyiségű

hegyi bor

eladó. Kis tételekben is
rendelhető
literje 4 korona.

Cím: Molnár Mihály, Abaujszántó.

Hirdetéseket

felvesz

a

kiadóhivatal.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszophorogatók, uszodák külön hölgyek és urak részére, Török-, kő- és márványfürdők, hölög, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtak, főleg csúszós hántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos esetekben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szőlőd kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatósnak.

BOR bevásárló és közvetítő ügynöknek ajánlom magam. Tisztelettel kérem a kereskedő és vendéglős urak szíves megkeresését. Levelézés magyar, német és tót nyelven.

Ókecskén, Pest megye.

DURST GYÖRGY kádármester.

PAPIRSZALVÉTA fehér creppe BERKOVITS KÁROLYNÉ

Hektokraph sokszorosító étermi, kávéházi, czukráspapír és papírszalveta raktára.

BUDAPEST, VII., Sip-u. 4. sz. — Telefon: 106—07. sz.

Pezsgő

Etti-féle: **650** üveg Rathaus-marke, **550** üveg Bundassec

eladó

Lelkes János fűszer- és csemegekereskedő Pécs.

Erdélyben **350** hold cser és bükk erdő és egy

szálloda

üzlethelyiségekkel, **29** szobával, forgalmas helyen **eladó.**

Felvilágosítást ad:

Dr. Jakab Zoltán
— ügyvéd, Oklánd. —

Haszonbéri hirdetemény.

A Kolozsvár—szászrégeni, Szamosújvár—marosvásárhelyi, Marosludas—besztercei országotak kereszteszési pontjában, a kissármási állomástól 500 méterre, a sármási **gázkutak** közelében, 17 falu gőcpontjában fekvő igen jó forgalmu, teljesen jól berendezett, Ferenczy Jenőné tulajdonát képező és ezideig házilag kezelt

szálloda és vendéglő

haszonbérbe adó, esetleg örökáron is eladó.

Ezen vendéglő és szálloda részére házhoz kötött korlátlan italmérsi jog van engedélyezve. — A bérlet, illetve az eladás iránt értekezhetni lehet a Gazdasági Termelők Szövetkezeténél Kolozsvárt, Jókai-utca 2. szám alatt.

Iparso

fagyalt, jegeskávé, hidegkészmények előállításánál a jég szósára valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kéredezésködre díjmentesen nyújt.

A Magyar Királyi Söjövédék Vezérnöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

Jilágzerte utánoszák

Szent-István dupla malátásür utólerhetellen

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Legértékesebb koronázási emlék
a koronázási
domb földje.

Művészi kiállítás, üvegéből készült koronában, sorszámozva, a koronázási domb földjének leírásával együtt 10 korona. - Csak korlátolt számban kerül forgalomba!

Kapható a Hadsegélyző Hivatal Koronaherceg-utcai s az Augustza Gyorssegélyalap József-léri elarusító helyiségében, valamint Marton Lajos (Váci-utca 12), Késmárky és Ilés (Kossuth Lajos-utca) és Kertész Tódor (Szervita-tér 10.) cégekénél. - A koronázási emlék teljes jüvedelme a Nemzet Házáé (Augustza-alap Rokkantalapja) és a Hadsegélyző Hivatal üvegy- és írva-alapjáé.

Parafadugókat

valamint használt pezsgődugókat
legmagasabb árert veszek

Guth, Budapest

VI., Gróf Zichy Jenő-utca 36. sz.

Jótállás a biztos eredményért.

Törv. védve.

patkányirtó-szer, (nem mérég) mely emberre es háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert. **Egy doboz ára 5 K.,** mely elegendő körülbelül 10 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van melékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kéresre ingyen küld a PATKÁNY gyár egyedüli elarusító a, a Torontai Agrárbank Reszvénytársaság, Nagybeskerekén.

Reitter Oszkár

nagybeskerei ny. főkapitány és fajbaromli-tenyésztőnek nagyszerű találmánya

a Patkánin

Mielőtt

szükségletét
valódi hegyi

málna

szörpben

fedezné, kérjen

mintázott ajánlatot

STEINER

ÉS LÖWY

első beszteczebányai

hidraulikus gyümölcs-sajtoló és szörpgyártól

Beszterczebányán

LITKE L.

pezsgőboryár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg ö császári és királyi fensége, Salvator Lipót ö cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálókocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGÓFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC”, „CASINO EXTRA SEC”, „FORENLAND” (savanykás) „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélk.)

Alapítottatott 1820.
Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halnaggykereskedő, csász. és kir. udvari szállító
Budapestben
Telefon: József 48-94. Sörgöycim: Zimmer halászmster Budapes

SAJT.
Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti ementháliban állandóan nagy raktárt tart:
Stauffer és Fiai
magyarországi sajtgyárak
Répcelak

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.

BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. Saját palack-töltés

Ajánlja kitünő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), malata-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla malata kősor, kőkörökban.
Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legujabb technikai berendezésekkel 1,000,000 hl.

felszerelt serfőzde évi gyártó képessége

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Augyalfüldi jégverem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külsőjászberény-út 11. Telefon 52-58 és 52-60. Palackörrendelés Budapestre és vidékre X. Külsőjászberény-út 11. szám. Telefon 56-58. Budapestre a városi sörraktárban is

Az „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók

„ KOLOZSVÁROTT.

Sürgönczim: Bortermelők szövetezete, Kolozsvár.

Ajánlja egyenesen a szövetkezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitünő minőségű fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait.
Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

TÖRLEY

